

MENU

KRITISKĀ DOMĀŠANA

Materiāls skolotājam

Kritiskā domāšana ir prāta process, kā mēs apskatām un apstrādājam informāciju, analizējot to un tad izdarot secinājumus. Kritiski domājot, mēs neuztveram lietas kā pašsaprotamas, bet gan apšaubām un regulāri analizējam informāciju – esam aktīvi, nevis pasīvi informācijas saņēmēji. Kritiskā domāšana ir daļa no vispusīgas izglītības un personīgās izaugsmes, kas nodrošina personas spēju spriest un izvērtēt apstākļus, situācijas, pieņemt labākos lēmumus. Tāpat kritiskā domāšana ir nozīmīga sabiedrībai kopumā, lai tā spētu izvērtēt sociālos un politiskos procesus, neļaujot ar sevi manipulēt, apmānīt. Kritisko domāšanu var attīstīt, analizējot situācijas savā ikdienā, ziņas, informāciju, notikumus. Uzdod jautājumu sev un meklē atbildes – vai atspoguļotā informācija ir patiesa? Vai ir ņemti vērā visi fakti, visi viedokļi? Vai ir uzklausīti un atspoguļoti arī tie viedokļi, kas nesaskan ar dominējošo? Lasot dažādus tekstus, analizē to loģiku un iemācies analizēt situācijas no dažādām perspektīvām.

UZKODAS

Pasaki pirmo domu, kas tev nāk prātā, dzirdot jēdzienu “Kritiskā domāšana”!

Izvēlies piecus vārdus, vārdu savienojumus, kas raksturo vārdu savienojumu “kritiski domājošs”!

Izveido uzmanību piesaistošu saukli, kas mudina tavus vienaudžus domāt kritiski!

SALĀTI

Atrodi internetā vairākus kritiskās domāšanas skaidrojumus vai definīcijas! Centies izprast, kas ir kritiskā domāšana! Pastāsti uzzināto pārējiem!

Pastāsti divus piemērus no savas dzīves! Vienu piemēru, kas raksturo situāciju, kur tev vai kādam citam izpaudās spēja kritiski domāt. Otru piemēru, kurā izpaudās kritiskās domāšanas trūkums. Raksturo abu situāciju cēloņus un sekas!

Izskaidro saviem vārdiem, kas ir kritiskā domāšana un kā tā izpaužas tavā ikdienā dažādās dzīves jomās!

ZUPA

Strādājiet pāri! Apspriediet apgalvojumu: "Jo mazāk cilvēks domā, jo laimīgāks viņš ir"! Miniēt iemeslu/us, kāpēc šāds teiciens, jūsuprāt, ir radies, un ne mazāk kā trīs argumentus, kas pierāda šī teiciena ticamību vai aplamību.

Izvēlies kādu cilvēku, kura spēju kritiski domāt ikvienā dzīves situācijā tu apbrīno. Sazinies ar viņu un noskaidro, kā viņš attīstīja kritisko domāšanu! Definē, ko tu vari mācīties no viņa!

Strādājiet pāri! Apspriediet, kādi faktori sekmē un kādi traucē jums, jūsu vienaudžiem pilnveidot kritisko domāšanu!

PAMATĒDIENS

Veic eksperimentu, iesaistot tajā ne mazāk kā piecus dalībniekus! Izdomā situāciju, kura, tavuprāt, visskaidrāk apliecina kritiskās domāšanas esību vai trūkumu! Modelē šo situāciju, fiksējot dalībnieku atbildes vai uzvedību! Apkopo iegūtos rezultātus un interpretē tos!

Izstrādā aptauju un saņem ne mazāk kā 10 atbildes! Aptaujā noskaidro jauniešu kritiskās domāšanas pašvērtējumu! Apkopo iegūtos rezultātus un interpretē tos!

Izvēlies kādu nesen notikušu situāciju klasē, skolā, sabiedrībā, kurā izpaudās kritiskās domāšanas loma! Analizē šo situāciju! Definē, kuram šajā situācijā pietrūka spējas kritiski domāt, pie kādām sekām tas noveda, kas būtu mainījies, ja cilvēks spētu domāt kritiski! Uzraksti vēstuli šim cilvēkam, konstruktīvi izklāstot savas domas!

DESERTS

Atrodi vai izveido attēlu, uzņem fotogrāfiju, kas, tavuprāt, visprecīzāk raksturo kritisko domāšanu, tās esību vai trūkumu! Izveido attēla, fotogrāfijas nosaukumu un anotāciju!

Atrodi un noskaties kādu filmu, kura raksturo kritiskās domāšanas nozīmi vai tās trūkumu! Pastāsti par šo filmu!

Atrodi pasaku, stāstu, dzejoli vai dziesmu, kas, tavuprāt, ir saistīta ar kritisko domāšanu! Savu domu pamato!

ATSPIRDZINOŠIE DZĒRIENI

Paslavē sevi par to, ka aktīvi darbojies! Mini vienu konkrētu faktu, ko uzzināji par kritisko domāšanu!

Definē apņemšanos, kas tev personīgi šķiet nozīmīga pēc šīs nodarbības!

Pasaki frāzi, kas šajā nodarbībā tev lika visvairāk aizdomāties, uzrunāja tevi personīgi!

